

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

II. Quadragesimæ,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

tem, videbis humi procumbentem, ac patrem pro humano genere orantē. Videbis inter diferti bestias commorantem, videbis si forte dormire voluit, humo ac sub diis cubantem. Videbis postremo cuiuscunque hominis colloquio, aut praesentia abstinentem. Reuera docuit te, quae sit forma poenitentiae. Quadragesima itaque diebus sic absque cibo viuens (neque enim diutius in viuere congruebat, ne non homo qui cibo nullo aleretur, esse putaretur, & quia ad alia opera potiora, puta quae animarum conuersioni magis seruirent, missus fuerat) postea esurijt. Quando voluit, ieiunabat. Quando voluit, esuriebat. Non illi dominabatur, imperabatve aliqua passio, sed quaecumque vbi aduocabatur aderat, vbi abire iussa fuit, recedebat. Nos vero ediuerso sentimus. Praeueniunt enim nos passiones tristitia, ira, timoris, amoris, letitiae, vel nolentes, nec quando volumus recedunt, nec adfunt quando cupimus, quia rationi, quemadmodum in Christo, non sunt nobis subiectae. Quid iam vltra expectas? Accessit tētor, videns Iesum fame torqueri, quantum voluit. Credēdus est enim famem vehementē propter nos tunc assumpsisse. Accedit diabolus & longa verborum ambaage circumiens, ad haec verba Evangelica tandem veniendi occasionē, quaerit: *Si Filius Dei es, dic vt lapidei isti panes fiant.* Noluisti hostis videri, sed credebat se latere hostem. Consulorem simulabat, & ne periclitaretur ex fame Iesus, magna se compassione finxit illi prouidere ac cōsulere. Dissimulabat quoque Dominus Iesus diu, nihil, quo cognoscere se illum monstraret, ostendens. Passus est ad alteram se tentationem duci. Cui iterū perinde ac in prima tentatione per verba sacrae Scripturae respondens calliditate verituti hostis omnē elisit. Postremo in tertia tentatione ipse se tentatorē cognoscere mōstrauit, & ei non tam respondit, q̄ repulit. Sciendū filij, quod externa tantū haec tēratio Christo fuit. Nam enim intus tētabatur, sed quietus in animo fuit, quia malū ei defuit, quo inclinari vitio posset tentatori consentiens. Itaq; filij hoc modo satagatis in omni tentatione inueniri, ne in vobis intus malū sit, quod malo externo ad quod tēramini, arrideat. Scimus in ciuitatibus ac castris ab hoste facilem deductionē impetrari, vbi in castro, aut oppido sunt, qui hostibus fauēt, Dño suo infideles. Hoc modo si intus placēt vobis tela, quae foris vobis ingerūtur, hosti certa stabit victoria. Porro si creatorē ac redemptorū vestrū diligitis, & nihil eorum, quae vobis hostis obijcit, aut ad quae inuitat, vultis, si magis acerbissima quaeq; ac durissima optatis pati, quam à Christo discedere. Et si in hac bona voluntate vestra non praesumitis, sed in solo benignissimi Domini Iesu adiutorio confiditis, cunctos fugabitis inimicos, & ministrabunt vobis Angeli caelestis consolationis cibum largiente hunc Domino IESV Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

Math. 4.

DOMINICA II. QUADRAGESIMAE, EPISTOLA B. PAULI APOSTOLI, AD THESSALONICENSIS III.

Rogamus & obsecramus vos in Domino Iesu, vt quemadmodum accepistis à nobis, quomodo vos oporteat ambulare & placere Deo, sic & ambuletis, & abundetis magis. Scitis enim quae praecepta dederim vobis per Dominum Iesum. Haec est enim voluntas Dei, sanctificatio vestra: vt abstinatis vos à fornicatione.

BB 2 ne, vt

ne, ut sciat vnusquisque vestrum suum vas possidere in sanctificatione & honore, non in passione desiderij: sicut & Genes qua ignorant Deum. Et ne quis supergrediatur, neque circumueniat in negotio fratrem suum, quoniam vindex est Dominus de omnibus his sicut prædiximus vobis & testificati sumus. Non enim vocauit nos Deus in immunditiam, sed in sanctificationem, in Christo Iesu Domino nostro.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Recte hæc lectio in Quadragesima Ecclesiastica consuetudine sumpta est, qua Paulus Apostolus à fornicatione Theſſalonicenſes retrahere, seruareq; in continentia nititur, quando quidem sanctimonia pietatem roborat. Nihil verò pœnitentiam adeo impedit, quàm fornicatio. Cui passioni se quisque subiecerit, vt brutum mox efficitur, ad meditando ea, quæ animæ sunt salutaria, ineptus. Paulus itaque dicit: Rogamus & obsecramus vos in Domino Iesu, cuius gloriam zelamur & beneplacitum, vt quemadmodum ex nostra eruditione didicistis, quomodo vos innocenter necesse sit ambulare, & placere Deo, qui ad cælestem venire patriam contenditis (quod etiam facitis hucusq; ita ambulando) ita & nunc abundanti magis, hoc est, ambulando, suspirandoque ad eandem patriam sitis feruentiores, studiosioresq;. Vitam hominis ambulationem hic Paulus nominat, quomodo Christus quoq; ambulat, inquit, dum lucem habetis, Curſus enim vitæ nostræ tendere semper debet ad patriam cælestem, quare nos quoque in hac vita viatores ac peregrini vocamur. Sequitur: Scitis enim quæ præcepta dederim vobis, non tamen ex me, sed per autoritatem Domini Iesu. Hæc enim est voluntas Dei sanctificatio vestra, quo sitis purgati à peccatis, ornatiq; virtutibus. Ad quam rem necessarium est, vt abſtineatis à fornicatione, hoc est, ab omni illicito concubitu. Et præterea sciat vestrum vnusquisque vas suum, hoc est, corpus suum possidere, subiectum tenere, ac illi dominari in sanctificationis gratia, quam in baptismo recepit, aut in sanctificatione, id est, castimonia & honore, ne corpus suum indecenter polluat, & non in passione desiderij, cui seruiat, aut satisfaciat, sicut gentes quæ ignorant Deum, quæ corpori quicquid illud oblectauerit, concedunt. Aliud quod facietis, Dei æque est voluntas: Ne quis scilicet supergrediatur opprimens, neque circumueniat decipiens fratrem suum in vilo negotio, quoniam vindex est Dominus de omnibus his, quæ prædiximus vobis, testimonioque sacræ Scripturæ confirmauimus. Nam in Iob legimus: Deus inultum abire non patitur. In Leuitico quoque mandatur: Non facies calumniam proximo tuo, nec vi opprimes eum. Nō enim vocauit nos Deus in immunditiam, vt corpora nostra contaminemus veluti iumenta, nec vt virtutum polluamur sordibus. Sed vocauit nos in sanctificationem, vt incontaminatam, atque ab omni turpitudine liberam exhibeamus conuersationem in Christo Iesu Domino nostro.

Ioan. 12.

Job. 14.
Leuit. 9-

EXEGESIS EUANGELII DOMINI
ca. II. Quadragesima, Matthei XV.

Post

Post miraculum quod fecit Dominus Iesus reficiens quinque millia hominum ex quinque panibus hordeaceis & duobus piscibus, transfreta-
uit in terram Genezareth, vbi à scribis & pharisæis (pura qui ab Hiero-
folymis venerant) scandalizatis, quod eius discipuli nō loris manibus man-
ducarent panem, & quod non maiorem zelum haberet Christus pro senio-
rum traditionibus obseruandis, est interrogatus, quare eius discipuli hoc
non obseruarent: Christus eos increpauit, quod leuiores legis & suas tradi-
tiones diligenter magnōq; zelo obseruarent, ea verò quæ ex institutione e-
rant diuina, quæ ve naturæ quoque præcepta erant erga proximum, minus
ponderabant. Quapropter illis relictis, quia eius tam eruditioni, quam mi-
raculis detrahebant, egressus est ad partes, terminosq; gentium. Dicit ita-
que Euangelista:

Egressus Iesus, secessit in partes Tyri & Sydonis. Et ecce
mulier Chananæa à finibus illis egressa, clamauit dicens ei:
Miserere mei Domine fili Dauid: filia mea malè à dæmonio
vexatur.

Egressus Iesus à terra Genezarenorum dicitur venisse in terminos, locatq;
ciuitatum Tyri & Sydonis. Hæ ciuitates erant præcipuè, & metropoles ter-
ræ Chananæorum, quorum populi circunquaque habitantes dicti sunt à
Chanaan, filio Cham, filio Noe, Chananæi. Ad illorum itaque partes ac
terminos venit Dominus Iesus, quia prohibuerat Apostolis, ne in viam a-
birent gentium, neque ciuitates intrarent Samaritanorum, quasi latenter
intrauit, vt qui neminem vellet hoc scire, ne Iudæis scandalum præberet.
Quamuis hoc quod Apostolis prohibuerat, intelligebatur de prædicatione,
ne gentibus, Samaritanisq; prædicaretur, nisi post sui ascensionem,
oblata primum Iudæis salute. Non tamen præcepit eos, qui spontè veni-
rent, à salute, à fide, & beneficio sanitatis excludi. Itaque cum circa fines Ty-
ri & Sydonis esset Christus, quo diuertisse est putandus, vt huius mulieris
nobis ostenderet præstantissimam fidem, exaudiretq; eam pro filia obse-
crantem, quædam mulier Chananæa de finibus illis egressa, non tam cor-
pore, quam fide. Locum enim suæ gentis, & incredulitatem, reliquaque
Chananæorum vitia exiuit. Quare? vt quæreret Christum, in quem iam
credebat, postulatura pro filia suæ sanitate. Vbi igitur illum inuenit, cla-
mauit, scilicet voce alta, scemineæ oblita verecundiæ, pro magnitudine fi-
dei, desiderij ac deuotionis. In hoc multis alijs prudentior, quibus Euange-
lica prædicatio aduecta est, quorum multi tamen nihil magis propterea
crediderunt, quum ipsa egressa fines suos quæsiuerit Christum. Clamauit
dicens: Miserere mei Domine fili Dauid. Fama iam Christi gloriosa diuul-
gabat vniq; tam apud Iudæos, quam apud cæteras nationes. Ideo quam-
uis mulier hæc erat Chananæa, id est, de genere Chananæorum, & Syro-
phoenissa, id est, de Syria Phœnicis, audierat tamen de Christo, quippè quæ
non longè à gente Iudæorum habitauerat, dici eum ex tribu & semine Da-
uid nasciturum. Audierat quoque fortasse plura alia, tam de Dauid beni-
gnitate, quam de Messia Iudæorum venturo, quæ Christo inesse credebat
propter ipsius miracula, quæ in vniuerso orbe fama vulgabat. Filia mea
BB 3. malè

Ioan. 6.

Gene. 6.

Matth. 10.

Marc. 7.

Chanana
mulier quid
quem dicit
ceat suo ex-
emplo.

I.
Origenes.

Ioan. ii.

II.

III.

III.

malè à dæmonio vexatur, hoc est, atrociter, grauitè, atq; crudeliter torquetur. Multa habemus in hac muliere, quæ singulariter & vehementer xdistincant. Primo namque quod de gentibus nata Dominum Iesum quærit, eiq; occurrit, miræ fuit fidei, cum nemo adhuc gentibus missus predicauerit. Neque enim (vt dicit Origenes) aut ad homines seductores, nec ligaturas quas fuit inanes, sed omnes relinquens diaboli cultus, venit ad Dominum. Iarum autem fides eius indè apparet maior, quod non adduxit filiam ad Iesum, nec Christo supplicauit, petens vt filiam accederet, & manum illi imponeret, vt plerique Iudæorum fecerunt. Nam Martha, & Magdalena quoq; Domino de fratre suo conquerentes mortuo dixerunt: *Dominus, si fuisset hic, frater meus non fuisset mortuus*: hæc autem credit solo Christi nutu posse infirmam filiam sanari. Deinde quam constans fuerit in fide ac fortis, exloquentibus manifestabitur. Nam toties à Domino repulsa, durè allocuta, & iuxta externum modum loquendi, quasi conuictio prouocata, & in fide tamè perseverat. His accedit tertia virtus, prudentia. Nam non expectauit donec ad se Dominus veniret, sed de sinibus suæ terræ egrediens occurrit ei. Voluit enim Dominum quærere, vbicunq; gentium inuenire posset, scient gentem suam, in qua se præcipuè numerauit, immundam & præsentia Domini indignam. Idcirco hoc per se cognoscens, nihil nisi pro misericordia postulauit. Agnouit enim sibi nihil nisi confusionem iuste deberi & ignominiam. Supplicauit tamen pro misericordia, quam sibi fieri magnam æstimabat, si vel preces eius audirentur, per fidem non dubitans aliquando etiam non pro suo meritò, sed pro Iesu benignitate exaudiri. Quarto licet hic magna charitas. Nam afflictionem filie suam æstimat. Neque enim dicit, miserere filie meæ, sed miserere mei, quoniam me pro tribulatione filie materna compassio discruciat.

Qui non respondit ei verbum. Et accedentes discipuli eius, rogabant eum, dicentes: Dimitte eam, quia clamat post nos.

O quomodo piissimum cor Iesu ad huius mulieris potuit clamorem miserabundum dissimulare. Absit, absit, vt ex duritia fons pietatis ille obturatur. Sed propterea quia copiosius voluit misereri, exaudireque gloriosus, idè qua plenus exuberat, miserationem dissimulat, quo & illam ad petendum fortius stimulet, & nobis fidem, & orantis perseverantiam ostenderet. Alioqui, nisi ad cumulatiores, vberioraque dona præstanda sese ad tempus contineret, haudquaquam misericordiae viscera rogatus non statim effunderet. Et accedentes discipuli eius, dixerunt ei: Dimitte eam, quia clamat post nos. In alio Euangelista refertur hæc mulier venisse in domum, vbi prociderit coram Christo, orans pro filia. Vndè intellegitur Dominus postquam illa primo in domo rogauit, exisse de domo, silens, nec verbum (licet piissimo id corde fecerit) ei respondens. Quare illa sequuta, clamauit indefinenter post Dominum. Indè intelliguntur ea que sequuntur, facta esse in vja. Itaque rogant Apostoli pro muliere, aut compatientes eius tristitia, aut ex importunitate eius tædio affecti, dicentes: Dimitte eam, hoc est, iube vt abeat, aut (quod verius creditur) fac quod petit, vt exaudita abeat, & libe-

Marci 7.

liberemur ab eius clamoribus. Apostoli non intelligentes arcanum propositum Christi fortasse verecundia mouebantur pro magistro coram alijs erubescentes, quod hic qui apud omnes vir misericordiarum habebatur, preter morem suum durior, ac inexorabilior a praesentibus videretur.

Ipse autem respondens ait: Non sum missus, nisi ad oues quae perierunt domus Israel.

Et quomodo tunc verum est, quod venerit in mundum, vt filios Dei, qui dispersi erant in mundo, congregaret in vnum? Quomodo verum est, sic Deum dilexit mundum, vt Filium suum daret, vt omnis qui credit in illum, non pereat, sed habeat vitam aeternam? Et quomodo non solum pro amicis, sed etiam pro inimicis passus est, & pro vniuerso mundo? Dicendum Christum missum esse populo Iudaeorum & primo & praecipue. Quapropter primo illis per se ipsum praedicauit Euangelium. Deinde ad Gentes Apostolos suos misit post suam ascensionem, cum esset ascensurus ab eis dicens: *Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, docentes eos seruari omnia quaecunque mandauit vobis.* Quamobrem Apostolus quoque vbi Iudaeis praedicauerat, & saepius praedicare tentabat, hi vero omnino obstinati recedebant, & Dei resisterent verbo, dixit eis: *Vobis quidem oportet habere primum loqui verbum Dei, sed quia repulisti illud, & indignos vos iudicasti aeterna vita, ecce conuertimur ad Gentes.*

At illa venit & adorauit eum, dicens: Domine, adiuua me.

Vidit constans haec mulier, quod ne Apostoli quidem exaudirentur pro ipsa rogantes, venit, id est, propius accessit, & adorauit eum, dicens: Domine adiuua me. Adorauit, vt quidam putant, tanquam Deum, aut vt alijs placet, tanquam hominem excellenter sanctum, cuiusmodi adorationes in veteri testamento plures leguntur regibus, aut prophetis facta. Domine, inquit, adiuua me. Non putat mulier humilis ad iniuriam sui esse, quod Christus ei non responderet, quod non exaudiretiam, quia seipsam exauditu indignam astimat, quae exaudiretur. Habet enim hoc humilitas, vt propter negatum beneficium non offendatur, rata nihil sibi deberi, vt potest quae nihil beneficiorum meruerit, quemadmodum contra habet superbia, vt existimet nihil sibi negandum. Quare profecto offenditur semper, quoties quod petit, illi non conceditur. Adiuua me. Vide hic charitatem mulieris. Non enim dicit, adiuua filiam, sed adiuua me, filiae infirmitatem, suam existimans, pro qua pellenda rogabat. Verum, quanto plus rogabat illa, tanto magis negabat Christus, & hoc faciebat allocutione & exhibitione dumtaxat externa, quo eam magis exerceret, probatioremq; nobis ostenderet. Tanta enim eius tenuisset nos fides, deuotio, ac persuerantia, nisi exaudire eam distulisset. Quamuis autem foris se Dominus inclementem exhibuit, intus tamen illam secretò vixit & confortauit, ne deficeret.

Qui respondens, ait: Non est bonum sumere panem filiorum, & mittere canibus.

Iudaeos filios nominat propter vnus veritatis Dei cultum, quibus spiritalis ali-

VI
21

lis alimonia, puta Euangelica doctrina & virtutes, signaque miraculorum sicut erant illis promissa, debebantur. Gentes verò & paganos propter idolatriam, vitamque vilissimam, qui non legibus regebantur sanctis, sed insania atque impetui voluntatis seruiebant, vocat canes, inter quos ipsa comparabatur. Vult itaque Christus æquum non esse filijs, id est, ludæis (de quibus alibi scribitur: *Israel primogenitus meus*. Et in Propheta: *Puer Israel, & dilexerunt*) panem eruditionis, seu verbi Dei opera miraculorum subtrahi, & ministrari Gentibus.

At illa dixit: Etiam Domine. Nam & catelli edunt de micis, quæ cadunt de mensa dominorum suorum.

Canes vt vocentur Gentiles.
Exod. 4.
Oseeq. 11.

Chanani-
dis particula
quanta.

Magna mulieris patientia, longanimitas magna, atque humilitas. Comparata cani ad eum non offenditur, vt etiam consentiens id ipsum confirmet, nihil horum probro verborum læsa, nec sperare & rogare desinens, dicit: Etiam Domine. Verum est quod dicit. Nihilominus incongruum non est, sed decet quod postulo. Canis sum fateor. Tu autem Dominus meus. Tu iuste me vilificas, quemadmodum iuste ego tibi honorem exhibere cupio. Sum canis, nec canis magnus alicubi utilis, sed catellus. Esto. His tamen non omnino negatur cibus. Nam & catelli edunt de micis, quæ cadunt de mensa dominorum suorum. Si canis, aut adhuc cane minor sum, tuum erit qui Dominus meus es, vel micæ vt colligam permittere sub mensa dominorum meorum ludæorum, id est, si magnis donis indigna sum, tamen indecens non est, quæ illis superflua sunt & decidunt, vt ego percipiam. Cane sunt fideles dominis suis, & ego quomodo possum à te recedere? aut quomodo domini mei mensam possum relinquere? Aduerte mulieris hanc prudentiam, fidem, patientiam, & longanimitatem. Non contradicere tristior, licet probro se cani comparata, nec laudibus inuidet aliorum, sed blandè etiam alludens & catellum se vocans, Dominum ad misericordiam mittitur prouocare. Mirum valdè est, clementissimum, misericordissimumque Dominum tam diu potuisse differre, & beneficium continere, datis interim tam inclementibus verbis. Sed in fine tamen quam dissimulanter hæc omnia fecerit, liquet, quia sciuit eam dicturam quæ dixit, imò latentè et hæc verba quæ diceret, in mentem eius posuit.

Tunc respondens Iesus, ait illi: O mulier magna est fides tua, fiat tibi sicut vis. Et sanata est filia eius ex illa hora.

Iam liquet cur tam rigorosum, durumve, ac inclementem fons pietatis se hætenus exhibuerit. Continuit ad tempus clementiæ effusionem, quia eam ad meliora semper & ad perfectiora conabatur euehere, perfectamque in se de nobis ostendere. Dicit igitur: O mulier, magna est fides tua, fiat tibi sicut vis, id est, fiat tibi sicut petisti. Nolebat fons pietatis tristem abscedere, qui neminem se inuocantem non consolatur, sed beneficio & laude simul eandem dimittit honoratam. Et sanata est filia eius ex illa hora, puta qua dixit hæc verba: Fiat tibi sicut vis. Quanquam iuxta verba Christi ordine veniendum esset ad prædicationem vocationemque gentium, ita vt primo vocarentur ludæi tanquam digniores, qui vnus verique Dei longam habuerant

ram noticiam, exhibuerantque debitum eidem cultum, quibus gentes non erant anreferenda. Hoc tamen non ita erat necessarium, vt in nullo casu id fieri posset aliter. Nulla enim lex aded est generalis, quae nonnunquam in euentu aliquo singulari non praetermittatur. Nec semper generalis regula destruitur, si pro tempore aliquo à regula deuiatur. Nam & Ammonitæ & Moabitæ prohibiti sunt, ne intrarent in Ecclesiam Domini, nihilominus Deut. 17. tamen Achior Ammonites, & Ruth Moabites propter singulares eorum virtutes, & feruentem deuotionem statim admissi sunt ad societatem, cohabitationem & ritum Iudæorum. Hoc modo quoque mulier hæc Syrophenissa, quamuis de genere Chananæorum nata, ob præcipuam tamen fidem suam, & gratiam vocationis & beneficium in filia sanitatis accepit. Nos facti eidem Dominus eius fidei successores, vt per patientiam & humilitatem in fide constantes, in spe longanimes, & in charitate semper inueniamur seruantes, largiente id nobis Domino Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

SERMO IN EADEM DOMINICA.

Quæ sit demonis vexatio, qua penitentibus est molestus.

Miserere mei Domine fili David, quia filia mea malè à demonio vexatur, Matthæi XV. Hodierno Euangelio charissimi, mulier nobis pro filia sua à dæmonio vexata orans multa fide, patientia, humilitate, ac longanimitate ornata introducit, & hæc Chananæa, vt non ociose factum intelligatur, quod Chananæorum reliquias modicas (Iudæis olim terram Iosue 15. eorundem inuadentibus & occupantibus) Dominus seruaerit, quando ex illis adhuc tam preciosa monilia (cuiusmodi hæc fuit mulier) Domino erant offerenda. Quæ certè præuidens ipse non prorsus omnes deleri voluit. 1. Tim. 1. Chananæos. Quid enim non facit propter electos? Egressus itaque Iesus de terra Genes. 10. Meth. secessit in partes Tyri & Sydonis, vt preciosam hanc animam totam ad se conuerteret. [Et propterea quasi latenter accessit, & quasi sciri nolens, & tamen latere non potens (quod iuxta ostensionem, exhibitionemq; externam intelligitur) ibi prædicare noluit, partim ne Iudæos scandalizaret, quod illis relictis ad gentes se conuertere videretur: partim vt mulieris huius fidem gloriosiore monstraret, quando illa non prædicantem, sed latentem è finibus suis egressa quæreret, in eum crederet, illum (quod multis placet) vt Deum adoraret, & misericordiam ab eo, non tanquam à sancto, qui intercedit, & non salutem largitur, sed tanquam à Deo sibi precaretur, dicens: Miserere mei Domine fili David, quia filia mea à dæmonio malè vexatur. Dissimulat Iesus audire, & abire tacens, sequitur illa clamans post eum, orans pro ea Apostoli, negat Iesus. Adueniens illa, adorât, & perseveranter rogat, audit à mansuetissimo Domino se cani comparari, & cum exprobratione nihilominus sanitatis beneficium sibi negari. Instat illa humiliter non modo canem, verum etiã catellum confitens, & hac comparatione Dominum aded sibi conciliat, vt dicat: O mulier magna est fides tua, fiat tibi sicut Ibidem. Per hanc mulierem mater Ecclesia significatur, quæ pro quavis filia sua, Chananitidis mulier vt signet Ecclesiam Catholicam. anima peccatrice à dæmonio vexata rogat. Vexatur autem anima, dum peccatis & diabolo subiecta est, quia ex vno peccato in aliud protrudit diabolus animam.

CC

animam

animam captiuam, ac semel sibi subiectam, quasi vestigal ab ea exigens peccatum. Quamdiu namque peccato sumus subiugati, ferui sumus diaboli, eademq; subiugati & captiui. Ideo ab eo vexamur varijs concupiscentijs & desiderijs. Et certe non modica est hæc vexatio, qua ad eum torquemur, ut magis eligamus intrare in gehennam ignis, quam concupiscentijs non satiscere. Videte igitur filij, in quanta sint miseria & calamitate peccatores. Dicitur peccatori assueto in peccatis: Contine ab hoc peccato, responder: Non possum. Cui si dicis: Nunquid non times mortem? nunquid graue iudicium Dei non formidas & infernum? Quid responder? Nempe verbum desperatione plenum. Si, inquit, hic præsto foret mors, aut adesset infernus, non possem superare hanc concupiscentiam meam, qua vexor, quin explam. Heu pro illis necessarium est, ut oret, ut clamet ad Deum mater Ecclesia. Quando enim hi aliter liberabuntur, qui sibi ipsi nesciunt querere salutem? Quærat igitur mater Ecclesia, necesse est, dicatq;: Misere mei fili Dauid, quia filia mea malè à dæmonio vexatur. Sui perat misereri, quia cuiuscumq; gemitus, pericula, calamitatemq; suam æstimat. Potest nihilominus mulier hæc cuiuslibet hominis animam signare, vbi mens orat pro sensualitate, ac pro inferioribus viribus animæ, que nonnunquam vexantur à diabolo varijs tentationibus. Potest enim vexare inuitum, non potest cogere diabolo inuitum. Accipiamus ergo pro muliere hic animam pœnitentem. Ad eam enim est copiosa, ac fertilis seu fœcunda scriptura, ut multos habeant sentia eadem verba, aut idem factum, seu opus. Contingit autem animæ pœnitenti nonnunquam ut in carne, in exteriori homine, intusque in sensuali affectione multa absurda cogatur sentire, quæ spiritui vexatio est. Ratio igitur & voluntas clament ad Deum. Impudentissimum namq; foret ab aduersarijs opprimi noxijs, habereq; interea sum, qui possit, & velit, aut mœdori, aut liberare, & neque querere consilium, neque auxilium. Sic nos cum habeamus benignissimum Dominum, qui magis nobis querit benefacere, quam nos ipsi possumus desiderare, cum possit & velit ab omni peccato nos liberare, in omni tentatione nobis assistere, nosq; confortare, cur non inuocemus super nos misericordiam Domini? Debet autem & homo sui liberationem non impedire, debet in tentationibus se profundius non intricare, debet denique diabolo se vexandi occasionem non dare. Quod certe facit, membra sua dans arma iniquitatis ad iniquitatem. Quapropter vis non timere diabolum? Abstine à peccato. Esto mundus corde. Esto humilis & mitis animo. Nullius hominis conscientiam tu iudices, aut damnes. Custodi te occupatum, immaculatumq; ab omni re, vnde te non speras meliorem. Quid enim tibi confert, si vniuersum lucreris mundum, interim tuæ animæ detrimentum faciens? Itaque si mundus, humilis, &, vt supra dixi, à mundo & peccato incontaminatus fueris, tu non habes timere diabolum, sed diabolus timebit te. Quæris quod peccatum magis innuitur fuisse in filia infirmis mulieris infirma, quo vexetur liberanda anima? Dicendum, quod inuitum & radix omnis peccati est superbia. Hæc est, quæ vexat nos omnes. Nemo vult esse contemptus, nemo humiliatus, nemo correptus, nemo accusatus. Nunquam deest nobis querimonia. Aut enim non sumus auditi, aut nostrum est spreum consilium, nostra industria est derisa, labor yllistica

Chananti-
dis mulier vt
desiguet ani-
mam quam
libet Chri-
stianam.

Rom. 6.
Matth. 5.

Matth. 16.
Marc. 8.
Luca 9.

Eccle. 10.

sumus, non satis honorati sumus, aliquid famæ detractum nobis est, aut laxi
 sumus. Itaque nunquam nobis pacem finit superbia nostra. Unde abs re non
 erit, ut superbiam hic intelligamus significari, quod ex modo curationis
 monstratur. Cum enim contrarijs contraria curentur, hæc mulier vehe-
 menter fuit à Domino humiliata, atque seipsam humilitate interna depri-
 mens egit, quo filia sanaretur à vexatione dæmonis, id est, à tentatione su-
 perbiæ. Ipse enim rex est super omnes filios superbiæ. Atque ideo pari mo-
 do nobis quoque faciendum sciamus. Neque enim poterit à nobis superbia
 sparari, exterminari ve, nisi magna humiliatione. Quam quia refugimus,
 ideo infirmi ac viriosi remanemus, semperque à dæmone vexamur, hoc est,
 requieramur. Habet enim intra nos, quo perturbare nos potest. Sicut enim
 dixi, superbia nulla gaudet vñquam pace, nulla quiete. Si proximi videt in-
 commodum, aut humiliationem, illum ridet, despicit, aut fauet, quia
 hunc se æstimat vilioiorem. Si gloriam eius cernit, aut incommodum, trista-
 tur, & inuidet. Si cernit diuitias, concupiscit. Si honorem, æmulatur. Si
 prosperitatem, horret. Postremò, nihil rectè iudicat, nihil simplici aspicit o-
 culo. Proinde, vbicunque in homine est superbia, nullum ibi bonum finit,
 aut enim illud tollit, aut corrumpit, aut impedit, aut inquinat. Breuiter,
 sicut humilitas vas est omnium gratiarum, ita superbia sentina est omni-
 um vitiorum. Omni igitur studio curemus liberari à superbia. Imitemur
 hanc mulierem nobis in exemplar virtutis ante oculos constitutam. Pri-
 mum cognoscamus infirmitatem nostram, sicut ipsa filia suæ agnouit vexa-
 tionem. Ratio nostra sibi imputet ac voluntas, quod sensualitas vexatur. Ne-
 que enim satis vigilante se esse existimet ratio, neque constantem ac fortem se
 voluntas, quo vexatione hac mortificatis vitij careat. Atque ideo anima
 definis Chananæorum, id est, de incitamentis occasionibusque exiens
 vitiorum, querat Saluatorem. Agnoscat suam miseriam, & seipsam sanctè
 odians ac detestans doleat, & ad Christum clamet: *Iesu fili David miserere mei.*
 Non habeo aliquid allegare, cur mei debeas misereri, nisi quia *benignus &*
misericors es, & miserationes tuas super omnia operatus. Per illam igitur miseri-
 cordiam te obsecrò, qua Filius Dei factus es filius hominis, hoc est, filius Da-
 uid. Misereri mei. Mulier illa Chananæa non potuit Christum fortius ad-
 monere aut constringere, quam vt recordaretur, quare sit homo factus,
 hoc est, quare sit filius David. Hoc enim infinitæ eius erat misericordia:
 & propterea præcipuè illius admonet eum, dicens: Fili David, ac si diceret:
 Scio te Domine creatorem esse cæli & terræ. Scio Deum Omnipotentem
 te esse. Quamobrem non ad aruspices, non ad magos, nec ad idola, sed ad
 te misericordiam imploratura confugio. Reminiscere igitur te filium
 David, reminiscere quoque quare sis filius factus David, & mei misere-
 re. Sic tu quoque Dominum, mysteriorum redemptionis nostræ admo-
 neas, per eius incarnationem, per natiuitatem, per passionem, per mor-
 tem, & per resurrectionem rogans illum, vt tui misereatur. Est itaque
 vexatio dæmonis, qua tentamur inuiti ad illicita. Aduerte tamen, quod
 mulier illa rogans filia salutem, dixerit causam, quia filia mea à dæmonio
 malè vexatur. Rectè dicit: Malè vexatur. Quando enim benè vexat diabo-
 lus? aut quem non malè vexat? Certè si diaboli spectanda est intentio, tunc
 malè vt sem-
 per vexet di-
 abolus.

omnes malè vexat, hoc est, idèd vexat, vt ad malū ducat eum, quem tentat. At laudanda est prouidentia diuina, tanto què magis laudanda, tanto magis prædicanda, tanto amanda feruentius, què malum, quod nobis aut à diabolo, aut ab aliquo membrorum eius paratur, semper, si volumus, præsto nobis est vertere in bonum: Nōne omnes fatigauit suis vexationibus sanctus diabolus? Quid autem obtinuit? Nihil profecit, nisi quod gloriosiores, pulchriores, & rutilantiores fecit eos vt aurum. Fabricauit enim eis coronas inuitus, quia Deus, quod ille nitebatur eis in ferre ad malum, vertit in bonum. Sancti martyres, virgines sanctæ, sancti eremitæ & monachi, quantis sunt tentationibus à dæmone vexati? quibus sunt fatigati molestis? quot denique persecutionibus & tormentis, vt in perfidiam, vt in peccata carnis, vt in mortem animæ præcipitentur? Fecit quod potuit dæmon machinans malum, quo abstraheret eos à Domino. Verum potuit eos tentare, non potuit cogere. Potuit suadere & illudere, non potuit impellere. Potuit persequi & vexare, potuit corpori molestiam, non potuit vim animo inferre. Malè igitur omnes sua voluntate vexat, quorū vt mali peiores reddantur, tentat. Nescit enim improbus & stolidus, quod persequendo vexandoquè ad regnum cælorum nos compellit. Nos igitur hac consolatione vtentes, benignissimi scilicet Saluatoris nostri bonitate, omnem calamitatem, quam nobis infert, siue homo siue diabolus, neque de homine neque de diabolo, sed de manu omnipotentis Dei suscipientes, eius amore, eius contemplatione id eligamus sustinere, & ab omni iurgio abstinere aut murmure. Tunc enim omnia vertentur nobis, vt potè Deum diligentes in bonum. Habemus autè in hoc Euangelio eruditionem, vt à Domino aliquid obtinere volentes non statim, nisi obtinuerimus, ab oratione deficiamus, sed perseuerandum in oratione. Desideria enim dilata crescunt: quæ in dilatione deficiunt, signum est, quod nunquam verè desideria fuerunt. Quapropter beatus Gregorius probè dicens: Nemo, inquit, quia tardius auditur, credat quod à superna cura negligatur. Sæpè enim nostra desideria, quia celeriter fiunt, non exaudiuntur, & quod impleri concite petimus, ea ipsa melius tarditate prosperatur. Nam & hic in hoc beneficio, quod mulier illa Chananæa postulauit, quam durum, quam alienum, quamq; immutum se foris exhibuit Dominus, tam clemens intus ad præstandum fuit. Nam non solum ea, quæ mulier petiuit, tandem præstitit, sed fidem & patientiam eius quoque laudauit. Sit igitur in nobis humilitas, sit deuotio, sit fides, sit denique longanimitas, vt piè perseueranterquè peramus, quia Deo nunquam deerit largiendi liberalissima pietas, si in nobis inuenta fuerit vera in supplicando humilitas. Quam nobis quoque concedat, qui in cælis gloria & maiestate plenus regnat, Amen.

DOMINICA III. QUADRAGESIMAE, EPISTOLA B. Pauli Apostoli, ad Ephesios V.

Restote imitatores Dei, sicut filij charissimi, & ambulatores in dilectione, sicut & Christus dilexit nos, & tradidit semetipsum pro nobis, oblationem & hostiam Deo in odorem suauitatis. Fornicatio autem & omnis immunditia, aut auaritia nec nominetur in vobis.

Sapient. 1.
Gene. 50.

Rom 8:
Perseuerandum vt sit in oratione.

Gregor.